

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

موضوع اقدام پژوهی :

بررسی علل اشکالات در املانویسی دانش آموزان
و راهکارهای درمان آن در قالب پژوهش

www.asebankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

سپاس:

سپاس شایسته ی پروردگاری است که این فرصت را در اختیار بنده قرار داد تا بتوانم با یاری و هم اندیشی مشاورین محترم مدرسه و همکاران عزیزم، این پژوهش را به نحو احسن انجام دهم.

تقدیم به :

همه ی آنهایی که مرا در تحقق وبه پایان رساندن این پژوهش یاری و کمک کردند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

فهرست مطالب

چکیده	۴
مقدمه	۵
انواع اشتباهات املا نویسی :	۶
درمان نارسا نویسی :	۶
اقدامات لازم برای ترمیم و درمان نارسا نویسی :	۷
علل مهم نارسا نویسی :	۹
درمان وارونه نویسی و قرینه نویسی	۹
اهمیت و ضرورت بیان مسأله	۱۱
نارسا نویسی :	۱۲
وضعیت مطلوب	۱۳
توصیف وضعیت موجود	۱۴
گردآوری اطلاعات و شواهد (۱)	۱۵
تجزیه و تحلیل داده ها	۱۸
انتخاب راه حل جدید به صورت موقت	۲۰
راه حل پیشنهادی (رد یا قبول)	۲۰
گردآوری شواهد (۲)	۲۳
پیشنهادهات	۲۵
منابع و مأخذ	۲۶

چکیده

این پژوهش در مورد بهبود مشکل درس املا نویسی یکی از دانش آموزان پایه اول می باشد. با بررسی علل و علائم ضعف املانویسی در دانش آموز متوجه شدم مشکل دانش آموز ناشی از حساسیت بیش فعالی و عدم تمرکز حواس و دیر آموزی و بی دقتی او می باشد. راه کارهایی جهت بهبودی و درمان این مشکل ارائه کردم که با اجرای این راه کارها تأثیر زیادی در بهبود املا دانش آموز مشاهده نمودم و متوجه شدم که کارهای انجام گرفته توانسته است تا حدود زیادی از تکرار اشتباهات مکرر وی در املا و سایر درسها جلوگیری داشته باشد به طوری که : خود دانش آموز، خانواده، معلم و همکاران در مدرسه از بهبود مشکل املا نویسی دانش آموز ابراز خرسندی نمودند .

در این زمینه جهت برخورد با مشکلات املا نویسی دانش آموزان پیشنهاداتی ارائه شده است. این دانش آموز به لطف خداوند امسال مشکلاتش بسیار کم شده است، با دوستان و سایر همکلاسی هایش ارتباط برقرار می کند . مفاهیم و مطالب درسی را بهتر می آموزد و می توانم بگویم یکی از موفق ترین عرصه های کاری من در طول سنوات خدمت همین کار و آموزش این دانش آموز بوده است

مقدمه

یکی از مهمترین مشکلاتی که دانش آموزان با آن مواجه هستند ضعف املاست. اولین گام برای برطرف کردن هر ضعفی شناخت آن می باشد. چنانچه معلم و مربی به موقع و دقیق مشکلات دانش آموز را تشخیص دهد می تواند سریع راه حل مناسب و منطقی را برای حل مشکل انتخاب و در جهت بهبود وضعیت آموزشی دانش آموزان اقدام نماید.

نوشتن مستلزم به کارگیری مهارت های گوناگونی است. مهارت های مکانیکی نوشتن مانند دست خط، هجی کردن و نقطه گذاری و مهارت های زبانی مانند درک معنای کلمه ها و دستور زبان و مهارت های تفکر مانند سازمان دهی و برقراری ارتباط میان مطالب از مهمترین مهارت هایی هستند که در نوشتن نقش دارند، باید همواره توجه داشته باشیم مشکل دانش آموز در کدام حیطه می باشد. بنا بر جدیدترین آمار حدود ۵ تا ۶ درصد از دانش آموزان دچار اختلالات یادگیری هستند به عبارت دیگر در یک کلاس ۳۰ نفری ۲ دانش آموز مبتلا به اختلال یادگیری داریم که آمار بالا و قابل توجهی است. یک کارشناس ارشد روان شناسی با بیان این که برخی کودکان در یک یا چند حیطه از ۳ اصل خواندن، نوشتن و ریاضیات دچار مشکل یادگیری هستند، گفت: این افراد در صورت آگاه نبودن معلمان و والدین با برچسب هایی مثل کند ذهن و شاگرد تنبل کلاس مواجه خواهند شد. عزت نفس این کودکان بر اثر شکست های متوالی روحی پایین می آید و مشکلات یادگیری آن ها به طور معمول با افزایش سن آن ها وخیم تر می شود. نابرابری معنادار بین پیشرفت درسی و بهره هوش، نداشتن توجه و تمرکز، بیش فعالی، بی توجهی در کلاس درس، ناتوانی در حل مسئله، انگیزه کم، وابسته بودن به دیگران در انجام کارها و مهارت های اجتماعی رشد نیافته و تاخیر جدی در آموختن را می توان از مشخصه های ناتوانی های یادگیری برشمرد...

دوره ابتدایی حساسترین مرحله آموزش و پرورش است که باید به همه ی جوانب از جمله املا توجه خاص داشته باشیم، دانش آموزان باید از سال های اولیه تحصیل به اهمیت املا و کاربرد آن در زندگی آشنا شوند و با توجه به نیازی که دارند به خوبی آن را بیاموزند تا دچار مشکل نشوند، به دلیل کاربرد املا در تمام موارد زندگی یادگیری صحیح آن الزامی است. در آموزش املاء یک نمونه و یا ترتیب حروف مدنظر می باشد و در آن

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

خلاقیت مطرح نیست، املائی یک کلمه بسیار مشکل تر از خواندن آن است زیرا بازشناسی یک کلمه یک عمل رمزگردانی است.

انواع اشتباهات املا نویسی :

حافظه دیداری، حساسیت شنوایی، آموزشی، وارنه نویسی، دقت، قرینه نویسی، نارسا نویسی، تمیز دیداری- دقت و حافظه توالی دیداری

درمان نارسا نویسی :

خطاها و علل نارسا نویسی عبارتند از:

- ۱- کج نویسی بیش از حد
 - ۲- راست نویسی بیش از حد
 - ۳- پرفشار نوشتن
 - ۴- نامرتب نویسی
 - ۵- فاصله گذاری بیش از حد
 - ۶- زاویه دار نویسی بیش از حد
- ۱- علل کج نویسی بیش از حد: الف. بسیار نزدیک بودن بازو به بدن ب. دور بودن خیلی زیاد نوک قلم از انگشتان ج. درست نبودن جهت حرکت قلم د. بسیار سفت گرفتن شست.
- ۲- علل راست نویسی بیش از حد: الف. بسیار دور بودن بازو از بدن ب. هدایت قلم به تنهایی توسط انگشت سبابه ج. ناصحیح بودن جهت کاغذ.
- ۳- علل پرفشار نوشتن : الف. فشار دادن بیش از حد انگشت سبابه ب. استفاده از قلم نامناسب ج. نازک بودن بیش از حد قلم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

۴- علل نامرتب نویسی: الف. نبودن آزادی حرکت ب. حرکت بیش از حد کند دست ج. محکم گرفتن قلم د.

نادرست یا ناراحت بودن وضعیت

۵- علل فاصله گذاری بیش از حد : الف. پیشرفت بیش از حد سریع قلم به سمت چپ ب. حرکت بیش از حد

و سریع جانبی

۶- علل زاویه دار نویسی بیش از حد : الف. بیش از حد شل نگهداشتن قلم ب. حرکت بیش از حد کند قلم

اقدامات لازم برای ترمیم و درمان نارسا نویسی :

۱- روان نویسی در اختیار دانش آموز قرار دهید تا خطوطی به دلخواه رسم کند.

۲- یک وایت برد کوچک و قابل حمل و نقل در اختیار کودک قرار دهید تا به دلخواه روی آن نقاشی کند یا خطوطی رسم کند.

۳- نحوه ی مداد دست گرفتن دانش آموز باید صحیح باشد .

(مداد باید بین انگشت شصت و انگشت اشاره قرار گرفته و از بالای قسمت تراشیده شده گرفته شود .)

۴- اگر انگشتان و عضلات کوچک و بزرگ دست، ضعیف یا کوچک هستند، از مدارهای باریکتر استفاده شود و مداد خیلی کوتاه نباشد.

فعالیتهایی برای تقویت عضلات کوچک و بزرگ دست :

الف. از کودک بخواهید کاغذهای باطله یا کاغذ روزنامه با دستهایش مچاله کند. (بهتر است این فعالیت را، بیشتر با دستی انجام دهد که با آن می نویسد)

ب. با استفاده از قیچی، کاغذهای باطله را قیچی کند. ت. از او بخواهید تا زیپ، دکمه های لباس و بند کفش خود را باز و بسته کند. ث. در محلی که ماسه یا خاک نرم وجود دارد از او بخواهید به کمک یک چوب، با ماسه و خاک بازی کند.

۵- یک سری خطهای موازی با فاصله کم و زیاد رسم کنید و از دانش آموز بخواهید تا وسط هر دو خط موازی، یک خط راست رسم کند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir.
۶- از دانش آموز بخواهید شکل‌های نقطه چین را پر رنگ کند.

۷- ابتدا اعداد و کلمات و حروف را به صورت کامل بنویسید و سپس در کنار آن همان اعداد و کلمات را به صورت ناقص بنویسید و از کودک بخواهید آنها را کامل کند.

۸- دو نوار موازی هم را با فاصله مناسب به کاغذ بچسبانید و از کودک بخواهید تا بین آن دو نوار بنویسد.

تقویت هماهنگی چشم و دست :

تست‌هایی برای اطلاع‌رسانی یافتن از اینکه چشم و دست برتر کودک هر دو در یک طرف قرار دارد.

الف: یک توپ را در فاصله دو- سه متری کودک قرار دهید و از بخواهید تا بدود و توپ را شوت کند. آنگاه

مشخص کنید که کدام پارا برای شوت کردن مورد استفاده قرار داده است. (همین پا، پای برتر است)

ب: ساعت مچی تان را به وی دهید تا امتحان کند که آیا صدای آن را می‌شنود یا خیر آنگاه یادداشت کنید

که از کدام گوش خود استفاده کرده است؟ چپ یا راست؟

پ: نخ و سوزن پلاستیکی به وی بدهید تا نخ را از داخل سوراخ سوزن عبور دهد ملاحظه کنید با کدام دست

نخ را عبور می‌دهد.

فعالیت‌هایی برای تقویت هماهنگی چشم و دست :

الف: انداختن توپ در حلقه مینی بسکت.

ب: کوبیدن میخ. (با استفاده از وسایل چوبی و پلاستیکی)

پ: بازی با توپ و راکت

ت: پیچاندن نخ دور قرقره

ث: حمل یک استکان پر از آب، به شکلی که هنگام راه رفتن آب آن نریزد.

ج: چند شکل هندسی مثل دایره، مثلث و ... رسم کنید و از کودک بخواهید با استفاده از قیچی آن شکلها را

بریده و جدا نماید.

چ: گرفتن و پرتاب کردن توپ

ح: دوختن

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir.
با انجام این تمرینها، می توان امیدوار بود که در مدت کوتاهی، نارسا نویسی اصلاح شود و آنگاه مربی با ایجاد شوق و دادن اعتماد به نفس به دانش آموز، مستقیماً او را برای خوب نوشتن کمک کرد.

علل مهم نارسا نویسی :

۱. عدم حرکت مناسب انگشتان
۲. عدم هماهنگی چشم و دست
۳. عدم یادگیری مفاهیم پایه ای مانند: بالا، پایین، زیر، رو
۴. استفاده نامناسب از میز و صندلی و مداد نامناسب
۵. بی قراری و پر تحرکی
۶. تأخیر در تکلم
۷. فقر یا نارسایی آموزش
۸. خطا در ادراک دیداری واژه ها
۹. عدم هماهنگی کلی بدن

درمان وارونه نویسی و قرینه نویسی

اگر وارونه و قرینه نویسی در سنین قبل از دبستان صورت گیرد و حتی در کلاس اول دبستان، چنانچه زیاد و پی در پی تکرار نشود امری طبیعی است.

برای درمان این مشکل، انجام تمام فعالیتهایی که برای درمان ناسانویسی ذکر شد مفید است. علاوه بر آن، اقدامات زیر را می توان انجام داد:

۱. تن آگاهی : دانش آموز بتواند اندامهایش را بشناسد را بشناسد. به این منظور از او می خواهیم هر اندامی را که نام می بریم با دستش نشان دهد.
۲. آدمکی از مقوا می سازیم، که اندامهایش قابلیت حرکت داشته باشد. سپس هر کدام از اندامهای آدمک را به جهات مختلف حرکت می دهیم و از کودک می خواهیم که همان حرکت ها را تقلید کند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir.
۳. مربی رو به روی کودک بایستد و هر کدام از اندامهایش را حرکت دهد کودک آن حرکت را تکرار کند.

کودکان با مشکلات حرکتی :

در تواناییهای حرکتی مربوط به عضلات بزرگ مانند: چهار دست و پا رفتن، پریدن، دویدن، لی لی کردن، پرتاب کردن، راه رفتن و دچار مشکل و ناراحتی هستند.

در تواناییهای حرکتی مربوط به عضلات ظریف و پیچیده مانند: سوزن نخ کردن، قیچی کردن، رنگ کردن، نا کردن، مهره نخ کردن، بستن بند کفش، نقاشی کردن و ... دچار مشکل هستند.

کودکان با مشکلات در تشخیص و درک بینایی با اینکه از دید کافی و قدرت بینایی لازم برخوردارند اما مشکلات این کودکان در موارد زیر است :

الف. تشخیص و شناخت شکل ها و طرح های ریاضی و هندسی

ب. جور کردن اشیاء بر اساس شکل و اندازه

ج. تشخیص و درک تصویر اصلی از زمینه آن

د. تشخیص جزء از کل

ه. تشخیص حروف و کلمات از یکدیگر

کودکان با مشکلات تشخیص و درک شنوایی با اینکه از قدرت شنوایی کافی برخوردارند:

الف. مشکلاتی در تشخیص صدا دارند.

ب. ناتوانی تشخیص تشابهات و تفاوت های کلمات

ج. ناتوانی در نهایت تشخیص تشابهات و تفاوت های صدا در تکلم و خواندن

حالت شدید آن آنگوزی شنوایی است.

اهمیت و ضرورت بیان مسأله

به شاگردان از اولین سال های تحصیل نوشتن آموخته می شود. اولین نشانه‌ی با سوادى نوشتن صحیح است عموماً از بارزترین نشانه‌ی بی سوادى نادرست نویسی کلمات است. در زندگی اجتماعى افراد با یکدیگر ارتباط دارند این رابطه گامی به وسیله‌ی نگارش و خط می باشد، بسیاری از دانش گذشتگان ما به وسیله‌ی خط به ما منتقل شده است حفظ فرهنگ و تمدن هر ملتی تا حد زیادی در گرو نوشتار و خط بوده است.

برای هر فرد آموزش دیده‌ای درست نویسی یا املاى صحیح الزامی است تا کلمات و الفاظ به خوبى مقصودش را بیان و بازگو کنند. به همین دلیل از دوران دور تا کنون در مدارس املاء تدریس شده و برای درست نوشتن قواعدی وضع شده، اهمیت درست نوشتن به گونه‌ای که قابل خواندن برای دیگران باشد کاملاً روشن و آشکار است. اکثر متخصصان برای نوشتن نقش اساسی قائل هستند و از آن برای یاد دادن خواندن و هجی کردن استفاده می کنند.

اگر پزشک، مشاور، معلم و مربی به موقع و دقیق مشکلات کودکان و دانش آموزان را تشخیص دهند می توانند راه حل مناسب و منطقی را برای حل مشکل انتخاب کنند.

اکنون باز می گردم به مورد دانش آموز مورد نظر یعنی اکرم.

من با اکرم آشنا شده بودم و می بایست به عنوان معلم خصوصی که وظیفه‌ی آموختن وی را به عهده گرفته بودم باید تلاش می کردم در این مدت کم چهل و پنج روزه که تا پایان سال تحصیلی فرصت داشتم هر چه زودتر نا به سامانی های رفتاری و درسی او را از بین برده یا به حد اقل برسانم.

باید در جهت بهبود وضعیت آموزش اکرم اقدام نمایم تا جلوی خانواده و دوستانش سرخورده نشود و در ادامه تحصیل با مشکل مواجه نگردد ، به درس و مدرسه و تحصیل علاقمند شود. به همین دلیل با مراجعه به کتب مشاوره و روان شناسی همچنین استفاده از نظر کارشناسان و مشاوران محترمی که در دنیای مجازی اینترنت مطالب و مقالاتی را ارائه می دهند در از بین بردن این مشکل تلاش لازم را انجام دهم.

نارسا نویسی:

اصطلاح نارسا نویسی در مورد کودکانی به کار می رود که به رغم داشتن هوش طبیعی بسیار بد می نویسند. این کودکان از نظر جسمی و حسی مشکل قابل ملاحظه ای ندارند. از امکانات محیطی - آموزشی مناسبی برخوردارند و دارای نابهنجاری شدید رفتاری نیستند و در عین حال پیشرفت آموزشی آنها نسبت به بهره هوشی، سن و امکانات آموزشی شان به مراتب کمتر است. آنان در یک یا چند ماده درسی که مربوط به نوشتن و املا است به وضوح مشکل دارند. نارسا نویسی اختلالی ویژه در یادگیری محسوب می شود. نارسا نویسی در مورد کودکانی به کار می رود که به رغم برخورداری از هوش طبیعی بسیار بد می نویسند معمولاً این کودکان از نظر حواس بینایی، شنوایی و... سالم هستند. از امکانات خانوادگی و آموزشی و به طور کلی از محیط مناسبی برخوردارند دارای نابهنجاری شدید اخلاقی نیستند. با وجود همه ی این ها پیشرفت آموزشی و درسی آنها به طور قابل ملاحظه ای کمتر از بهره ی هوشی سن و امکانات آموزشی است که آنها از آن برخوردارند. این دسته از دانش آموزان در یک یا چند ماده ی درسی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم به نوشتن املا مربوط است مشکل دارند.

به طور معمول به دانش آموزانی برچسب نارسایی زده می شود که دو سال اول دبستان را پشت سز گذاشته باشند و به نوشتن غلط های فاحش و زیاد ادامه دهند. این دانش آموزان طبقه ای از دانش آموزان با اختلافات ویژه یادگیری را تشکیل می دهند.

باید به خاطر داشت که در بسیاری از موارد مشکلات نوشتن (رو نویسی) و املا (دیکته) ی دانش آموزان ممکن است به علت تدریس ناکافی و نادرست معلمان تازه کار که خود از آموزش کافی برخوردار نیستند باشد و یا به دلایلی مانند غیبت های طولانی و مکرر دانش آموز یا معلم، تغییر مدرسه، کلاس های پرجمعیت، روابط نامطلوب معلم و دانش آموز و برنامه درسی نامناسب و مانند آنه باشد که در این صورت مشکل دانش آموز با تعریف مذکور

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir.
تطابق ندارد و احتمالاً با رسیدگی به وضع موجود و اصلاح آن برطرف می شود. (سیف نراقی و نادری ۱۳۷۴ صص ۲۸۹ و ۲۹۹)

تشخیص نارسا نویسی مستلزم توجه به مراحل زیر است:

- ۱- اندازه گیری سطح هوش کودک
- ۲- آمایش عصبی و نیز خواص پنج گانه
- ۳- بررسی امکانات و محدودیت های آموزشی (کلاس مدرسه)؛ برای مثال شیوه ی تدریس معلم نمره های درسی، غیبت دانش آموز، جمعیت کلاس و ...
- ۴- بررسی لازمه منظور آگاهی از وجود یا نبود ناهنجاری های عاطفی و رفتاری در خانواده و مدرسه
- ۵- بررسی لازم در زمینه ی مواردی که در مبحث علل به آن ها اشاره کردیم مواردی از قبیل مهارت خواندن، ادراک فضایی، هماهنگی چشم و دست، برتری جانبی، حافظه ی بینایی و شنوایی و... (هالاها ن ترجمه ی جوادیان)

وضعیت مطلوب

من می دانستم چنانچه مشکل املا نویسی اکرم حل نشود در تمام درس ها با مشکل مواجه خواهد شد ، نسبت به تحصیل دلسرد می شود اعتماد به نفسش ضعیف می شود و به توانایی هایش شک کرده و از لحاظ روانی و عاطفی صدماتی جدی به او و خانواده اش وارد می شود و زندگی آینده اش را تحت تأثیر قرار می دهد و سبب سرخوردگی وی در جامعه می شود. بنابراین باید با به کارگیری روشها و آموزش صحیح املا نویسی در جهت افزایش مهارت نوشتن به او کمک کنم تا در مدرسه جلوی مدیر و معلم و دوستانش و خانواده اش احساس حقارت و ناتوانی نکند و اعتماد به نفسش افزایش یافته و از توانایی هایش حداکثر استفاده را نماید.
از چه روشها و راهکارهایی استفاده کردم و چگونه مشکل املا نویسی را در اکرم را کاهش دادم؟

توصیف وضعیت موجود

اینجانب..... آموزگار مقطع ابتدایی پس از فارغ التحصیل شدن از تربیت معلم در سال در آموزش و پرورش شهرستان محل زندگی ام یعنی مشغول به کار شدم . مدت سال سابقه خدمت تجربی در آموزش و پرورش دارم .

اکرم دختری ۷ ساله است که در یکی از مدارس دولتی درس می خواند . اکرم تنها فرزند خانواده می باشد که در حال حاضر با والدینش در علی آبادکتول زندگی می کند ، پدرش آزاده ی جنگ تحمیلی و جانباز است و در طول سال های قبل به دلیل موقعیت شغلی بیشتر از خانه و فرزندش دور بوده ولی با توجه به بزرگتر شدن اکرم خوشبختانه در کنار خانواده است.

همان گونه که قبلا گفتم از روز ۲۱ فروردین که مادر این دانش آموز او را به خانه ی ما آورد و من او تست کردم هیچ یک از مطالب درسی را یاد نگرفته بود . طبق گفته ی والدینش چون نامبرده اختلال رفتاری و یادگیری بسیار زیادی داشت . بیشتر اوقات را بیرون از کلاس درس می گذراندو چون محلّ نظم کلاس و دیگر دانش آموزان بود او را به کلاس راه نمی دادند.

در تمام درس ها هیچ مطلبی را یاد نگرفته بود . من تقریبا هرروز بین ۵ تا ۶ ساعت با او در خانه کار می کردم تا کم کم توانستم دروس کلاس اول را به او بیاموزم. متاسفانه در این راه معلم مدرسه ای که اکرم در آن درس می خواند هیچ همکاری بامن نکردو من هرروزپس از پایان مدرسه اکرم از ساعت ۵ عصر که در خانه با او کار می کردم گاه تا ساعت ده شب به صورت پراکنده و در فواصل مختلف با او کار می کردم . حتی روزهای جمعه نیزدر دو نوبت صبح و عصر هر نوبت سه ساعت مشغول آموزش او بودم . تا سرانجام اکرم توانست مرا بپذیرد و با من ارتباط برقرار کند و دست از ناملایمات رفتاری و ناهنجاری هایش بردارد.

سرانجام پس از ۴۵ روز تلاش بی وقفه زحمات من به ثمر نشست. اکرم نه تنها بامن بلکه با سایر افراد خانواده ام ارتباط بر قرارکرد و مانند عضوی از افراد خانواده ام رفتار می کرد به صورتی که در انجام برخی کارها

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

همکاری می کرد) همان طور که گفتم چون در طول روز ساعات زیادی را در خانه ی ما بود بیشتر اوقات شامش را در منزل ما صرف می کرد و در انداختن سفره و یا آوردن وسایل سفره و جمع کردن آن همکاری و کمک می کرد)

گردآوری اطلاعات و شواهد (۱)

من همیشه در زمان امتحانات طبق توصیه ی آموزش و پرورش علی آبادکتول با اکرم در خانه کار می کردم و در پی پیدا کردن راهکارهای مختلف و اجرای آنها در جهت بهبود املا نویسی و سایر دروس او بودم. مشکل دیگری که این دانش آموز داشت : همانگونه که در بالا نیز ذکر کرده بودم بیش فعالی و به دنبال آن عدم تمرکز حواسش بود . مطالبی را که یاد می گرفت ناپایدار بود و زود فراموش می کرد. زود خسته می شد و نمی توانست مانند دیگر بچه ها از مون درسی را با دیگر دوستان و همکلاسیها و در زمان مقرر بدهد. به همین جهت باز در پی پیدا کردن راهکارهایی شدم تا این مشکل را هر چه زودتر بتوانم به حد اقل برسانم . به همین جهت سعی کردم از روشها و نقطه نظرات مختلف استفاده کنم. از دیگر راهکارهایی که انجام دادم:

مصاحبه بامشاور، معلم و مدیر: با معلمش و مدیر صحبت کردم آن ها نیز از مشکل املا او ناراضی بودند و معلمش اظهار داشت با وجودی که از قبل متن املا را به صورت کوتاه مشخص می کنیم و تأکید می کنم با دقت املا بنویسد انگیزه کافی ندارد و نتوانسته خود را به بقیه همکلاسی هایش برساند. بررسی اسناد: پرونده تحصیلی و کارنامه اش را مدیر در اختیارم گذاشت آنها را بررسی کردم و دفتر کلاسی نمره ی درس املا نسبت به سایر همکلاسی هایش را نیز بررسی نمودم که نسبت به سایر همکلاسی ها نمره کمتری کسب کرده بود .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

مصاحبه با اولیاء: در خانواده با والدینش صحبت کردم و آن‌ها بیان کردند دقت و علاقه کافی ندارد و نمره‌هایش افت دارد و به جای درس خواندن و درست نوشتن شروع به گریه می‌کند و می‌گوید اگر سخت بگیرد به مدرسه نمی‌روم و در همین سن ترک تحصیل می‌کنم.

مشاورین و صاحب‌نظران: با مشاوره در مورد مسئله اکرم صحبت کردم و از ایشان راهنمایی خواستم و مرا در این زمینه راهنمایی کردند و تاکید نمودند چنانچه نمراتش در سایر دروس خوب باشد از لحاظ هوشی طبیعی است البته لازم به ذکر است که این دانش آموز چون تمرکز کافی نداشت طبق توصیه ی دکتر مخصوصش و برگه ای که از سوی آموزش و پرورش داشت امتحانات او به صورت جداگانه گرفته می شد.

باید در خارج از زمان آموزشی مقرر درمدرسه باز هم در خانه با اکرم کار می کردم و املا می گفتم .تا برایم مشخص شود مشکل املا نویسی اش از کجا نشأت گرفته است.

با بررسی غلط های املا و فراوانی آن توانستم علت اصلی ضعف املا نویسی را بیابم. به کتاب‌های اختلال املا نویسی، مقاله، پایان نامه و اینترنت نیز مراجعه کردم تا دلایل مشکل املا نویسی در دانش‌آموزان را بیابم که عمده‌ترین آن‌ها به شرح زیر می‌باشد:

الف) نارسا نویسی

ب) ضعف در حافظه‌ی دیداری

ج) ضعف در تمیز دیداری

د) حساسیت شنوایی

ه) عدم دقت و توجه

از سایر علل عوامل مؤثر در ضعف املا نویسی می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- دانش‌آموز مفهوم کلمه را نمی‌فهمد یا قبلاً نفهمیده آن را درست نمی‌نویسد.

- معلم کلمات را درست تلفظ نمی‌کند.

- کمبود فضای آموزشی و نامناسب بودن محیط آموزشی

- متناسب نبودن متن املا از نظر (کمیت و مقدار) با سن و پایه تحصیلی دانش‌آموز

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

- وجود مشکلات روانی و عاطفی.

- معلم املا را با سرعت بالاتر از حد معمول می گیرد.

- بیقراری و تندخویی.

- فقر آموزش و عدم تسلط معلم به شیوه های مطلوب

- نشناختن حروف و قواعد.

تعریف املا: املا به معنی جانشین ساختن صحیح صورت نوشتاری کلمات و حروف به جای صورت آوایی آن هاست.

اهداف درسی املا در دوره ی ابتدایی:

(۱) آموزش نوشتن کلماتی که مورد احتیاج دانش آموزان است.

(۲) ارزشیابی از آموخته های دانش آموز

(۳) افزایش خزانه ی لغات دانش آموز.

(۴) آموزش شیوه ی نگارش حروف و کلمات.

در یادگیری املا یک کلمه سه عامل مؤثر می باشد:

الف) شنیداری

ب) دیدن و تجسم ذهنی کلمه

ج) نوشتن کلمه

با توجه به این سه عامل زمانی دانش آموز کلمه را به درستی خواهد نوشت که آن کلمه را خوب بشنود و بتواند

در ذهن خود تجسم کند و در نهایت کلمه را بنویسد.

بسیاری از کودکان مبتلا به ناتوانی یادگیری در پیوند دادن میان صدا و نماد دشواری دارند، آنان نمی توانند

صداهایی را که می شنوند به حروف و کلمه تبدیل کنند، این کودکان در حافظه ی شنیداری، تشخیص شنوایی

و به کار بردن تعمیم های رابطه صورت با املا برای هجی کلمه ها دشواری دارند.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

با جمع‌آوری اطلاعات و تفکیک آنها در مورد علت‌های ضعف املا نویسی در اکرم به تجزیه و تحلیل آنها پرداختم با کمک آموزگار، مدیر آموزشگاه، مشاورش و مصاحبه با دانش‌آموز، مشاهده‌ی خودم، انجام آزمون تشخیص شنوایی و پزشکان معالج اکرم، همچنین کتاب درمان اختلالات املا نویسی دکتر مصطفی تبریزی و منابع اینترنتی در این زمینه توانستم قدمهای مثبتی در برطرف کردن این مشکل بردارم.

با بررسی و مشاهده‌ی نوشته‌های اکرم و پرسش از معلمش به این نتیجه رسیدیم که مشکل نارسانویسی ندارد زیرا در هنگام نوشتن قواعد نگارش را رعایت می‌کند.

با مراجعه به کتاب درمان اختلالات املا نویسی دکتر مصطفی تبریزی و نتایج تست بینایی سنجی مشخص شد که اکرم در حافظه‌ی دیداری و تمیز دیداری مشکلی دارد، زیرا برحسب تفکیک غلط‌های املائی در جدول صفحات ۱۶ و ۱۵ و ۱۴ این کتاب دانش‌آموزانی که در زمینه تمیز دیداری و حافظه دیداری مشکل دارند اغلب غلط‌های املائی‌شان به شرح زیر می‌باشد:

برای نمونه: منزور- هیله- اسحاب- هوله- ستل

یعنی دانش‌آموز به خاطر نمی‌آورد که کلمه منظور را با ز یا ظ بنویسد و اشتباهاتی از این قبیل، این گونه غلط‌های املائی در املا اکرم وجود داشت.

حساسیت شنوایی: برخی از غلط‌های املا نویسی به حساسیت شنیداری دانش‌آموز مربوط می‌شود یعنی کودک در شنیدن برخی صداها حساس نیست یا آنها را اشتباه می‌شنود.

نمونه‌ای از این اختلال: نوشتن مسواک به صورت مسباک

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

نوشتن زنبور به صورت زنبور

علاوه بر اشتباه در نوشتن کلمات گاهی با انداختن برخی از حروف و کلمات نیز از ضعف شنوایی است. این مورد در املاي اکرم به کرات مشاهده شده بود. البته میتوان این مشکل را از عدم تمرکز حواس و ناآرامی همگام نوشتن نیز بیان کرد و چون وقتی اکرم مطلبی را می نوشت یا می خواند حواسش به همه جا بود و هر عامل جزئی می توانست افکار او را پراکنده و حواسش را پرت کرده و یادگیری را برایش به تاخیر اندازد

عدم دقت و توجه: بی دقتی دانش آموز در گذاشتن نقطه، دندانه، تشدید و جایگزینی نادرست آن ها و اشتباهاتی در سرکش که تا حدودی در املاي اکرم مشاهده می شد. چنانچه اکرم در محیطی پرسر و صدا املا می نوشت حواسش پرت می شد اما در محیط آرام تمرکز بیشتری داشت و اشتباهاتش کمتر بود، پس محیط در دقت و تمرکز اکرم نقش مهمی داشت.

اکرم نتوانست با دیگر بچه ها در ساعت املا ، املايش را بنویسد و عقب می ماند یا املا نمی نوشت.

اکرم مشکلات روانی و عاطفی ندارد از آنجا که تنها فرزند خانواده است بسیار مورد توجه و رسیدگی قرار می گیرد

اکرم از لحاظ هوشی هم تا حدودی مشکل دارد، طبق نمرات متوسط و گاهی پایین سایر درس هایش و نتیجه تست در سطح متوسط قرار داشت . در این مورد از وضعیت اکرم راضی کننده است و در شناخت و درک حروف و قواعد مشکل ندارد و نمرات سایر دروسش بسیار خوب است و انگیزه ی بیشتری برای یادگیری پیدا کرده است

انتخاب راه حل جدید به صورت موقت

پس از بررسی و تجزیه و تحلیل اطلاعات گردآوری شده براساس مراجعه به کتب و اینترنت، مصاحبه با خود دانش آموز و والدین وی، همکاران و معلمش و همکار مشاورش، همچنین بررسی اشتباهات مکرر و مشهود در درس املا و انجام تست تشخیص شنوایی همانگونه که قبلاً اشاره شد مسئله اکرم ناشی از حساسیت شنوایی و تا حدودی عدم دقت او بود که برای رفع این مشکل پیشنهاداتی به عنوان راه حل موقت همراه با دلایل آنها انتخاب شده و پیرامون رد یا قبول این پیشنهادات دلایلی مطرح می شود.

راه حل پیشنهادی (رد یا قبول)

۱- تغییر کلاس از حالت سنتی به صورت کارگاهی که فراگیران در نقش یادگیرنده و یاددهنده می شوند و تعامل های بین فردی گسترش می یابد.

دلایل:

به دلیل عدم آگاهی دانش آموزان و وقت گیر بودن از لحاظ هزینه و زمان نمی توانم به عنوان راه حل قابل دسترس و مناسب از آن استفاده کنم. (رد می شود.)

۲- بستن چشمان دانش آموز با دستمال و تشخیص صدای همکلاسی هایش توسط خود دانش آموز.

دلایل: بازی ها و آموزش از این طریق و روش ها در افزایش روحیه شان تأثیر دارد و برایشان خوشایند می باشد، امکانات قابل دسترسی و ساده هستند. (قبول می شود.)

۳- تعویض دفاتر املا و یا تصحیح آن توسط خود دانش آموزان با نظارت معلم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

دلایل: به دلیل سن کم و درک پایین دانش آموزان امکان عیب جویی از همدیگر وجود دارد که سبب سرخوردگی دانش آموز می شود. (رد می شود.)

۴- ضبط کردن صداهای مختلف در نوار کاست و تهیه ی تصویر مناسب برای هر صدا.

دلایل: به دلیل در دسترس و ساده بودن این روش و امکانات آن (قبول می شود.)

۵- ارائه دو تصویر مشابه با تفاوت های جزئی و تشخیص آنها توسط خود دانش آموز.

دلایل: به دلیل قابل دسترس و صرفه جویی در هزینه و زمان و امکان پذیر بودن. (قبول می شود.)

به طور کلی در مطالعات و تحقیقات اثربخش بودن این روش ها تأیید شده است و تا حد زیادی مشکل حساسیت شنوایی و بی دقتی رفع می شود و در مقایسه با سایر روشها کم هزینه تر و موفق تر بوده است و برای خود دانش آموزش نیز خوشایند می باشد.

اجرای طرح جدید و نظارت بر آن پس از انتخاب راه حل از بین راه حل های ارائه شده برای اجرای آن برنامه ریزی کرده و جهت چگونگی اجرای آن، شبکه وظایف و مراحل اجرای آن ترسیم شده است.

۱- افزایش حافظه شنوایی: این روش را به عنوان بازی برای تقویت حافظه شنوایی اکرم انجام می دادیم. چشمان دانش آموز را با چشم بند می بستیم و از همکلاسی هایش از او می خواستند تا نام آنها را بگویند و او تشخیص دهد که چه کسی صدایش کرده است، و یا در خانه با وسایل مختلفی که داشتیم و یا با تغییر دادن مکان وسایل از او می خواستیم بگوید جای هر وسیله کجا بوده است تا به این ترتیب کمکی در تقویت حافظه و به خاطر سپاری مطالب درسی و دیگر موضوعات به او کرده باشیم.

(نکته ای را که باید در نظر داشته باشیم این است که البته گفتن نام دانش آموزان توسط دانش آموزی که دچار اختلال یادگیری است نباید به همان ترتیبی باشد که بچه ها از قبل در کلاس نشسته بودند و دانش آموز آنها را دیده است زیرا در این صورت ممکن است به جای استفاده از حساسیت شنیداری صدایشان را از ترتیب نشستن آنان تشخیص دهد)

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

باید در نظر داشته باشیم انجام این بازی نه تنها برای دانش آموزانی که به عللی دچار اختلال یادگیری هستند بسیار جالب و شیرین است بلکه همه ی دانش آموزان از این بازی بسیار لذت می بردند.

۲- افزایش حساسیت دیداری: من صداهای مختلفی را در نوار کاست ضبط کرده و برای هر صدا تصویری مناسب تهیه می کردیم. اکرم با گوش کردن و تشخیص صداها، باید تصویر مربوط به آن را یافته و جدا می کرد. با این تمرین علاوه بر تقویت حساسیت شنیداری، بین اعمال حرکتی و آنچه شنیده شده است، هماهنگی برقراری می شود، این هم یک بازی آموزشی بسیار جذاب و شیرین است که تمام دانش آموزان کلاس از این بازی استقبال می کنند.

۳- افزایش دقت: دو تصویر را که مشابه هستند اما در یک یا چند مورد جزئی با هم اختلاف دارند، به اکرم نشان می دادم و از او می خواستم تا تفاوت های بین دو تصویر را پیدا کند، در ابتدا تشخیص این تفاوت ها برایش مقداری مشکل بود اما به تدریج تفاوتها را بهتر می توانست تشخیص دهد.

گردآوری شواهد (۲)

برای بررسی اینکه آیا ضعف املا نویسی اکرم برطرف شده، به گردآوری اطلاعات جدید و شواهد ۲ به شرح زیر پرداختم:

۱- مشاهده فردی: با مشاهده املاهای اکرم و کاهش کلمات نادرست قبلی و افزایش نمره‌ی درسی املا‌ی او متوجه بهبود وضع املا نویسی او شدم.

۲- مصاحبه با خود دانش‌آموز: اکرم ابراز خوشحالی و موفقیت می‌کرد و هر بار به خانه یام می‌آمد دفتر املایش را می‌آورد و می‌گفت: نمره‌هایم خیلی بهتر از گذشته شده است.

۳- با انجام مجدد آزمون سنجش حساسیت شنوایی متوجه بهبود شنوایی دانش‌آموز شدیم.

۴- مصاحبه با والدین و خانواده: مادر دانش‌آموز و پدرش بسیار از او راضی هستند و اظهار می‌کنند که قبلاً به دلیل عدم انگیزه‌اش از بهبود املایش ناامید شده بودیم، اکنون اعتماد به نفس و انگیزه فرزندشان افزایش یافته و غلط‌های املایش نسبت به گذشته کاهش یافته است. و در حال حاضر از خوش خطی او فرزندشان بسیار ابراز خوشحالی می‌کنند.

مدیر و سایر همکاران نیز بهبود املا دانش‌آموز و افزایش نمراتش را تأیید کردند و از بهبود وضعیت املا او راضی بودند.

۶- همکار مشاور: با بررسی نتیجه آزمون مجدد سنجش حساسیت، ایشان نیز بهبود حساسیت شنوایی اکرم را تأیید کردند.

ارزشیابی تأثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار آن

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید www.asebankafinet.ir

پس از اجرای راه حل ها و مشاهده املاي اکرم و آزمون حساسيت شنوایی و بررسی نتایج، همگی شان دهنده ی پیشرفت او می باشد از جمله:

- غلط های املا نویسی او بسیار کاهش یافته است.
 - نمرات درس املا اکرم بسیار افزایش یافته است.
 - تست حساسیت شنوایی بهبود او را نشان می دهد.
 - اشتباهات املايی که مربوط به حساسیت شنوایی و عدم دقت او بود بسیار کم شده است.
 - معلم و مدیرش و سایر همکاران از پیشرفتش بسیار راضی هستند.
 - خود دانش آموز و خانواده اش بسیار خرسند هستند.
 - انگیزه او برای درس خواندن و رسیدن به مراحل بالاتر تحصیلی به صورت چشمگیری افزایش یافته است.
- با مشاهده پیشرفت دانش آموز و تأیید کلیه همکاران (مدیر، معاون، معلم، مشاور و معلم سال گذشته او)، والدین و خود دانش آموز از این پیشرفت و تغییر در اکرم بسیار راضی هستند و والدین و معلمش، مشاور، هم چنین مدیر مدرسه از کار من در طول این چند سال بسیار اظهار رضایت می کنند.
- در این جا، جا دارد از کلیه عزیزان که در طول این چند سال خالصانه و دلسوزانه در را آموزش اکرم و برطرف کردن مشکلات درسی او تلاش کرده اند تشکر و سپاس فراوان داشته باشم.
- پدر و مادر دلسوز ، صبور اکرم که در تمام این مدت از هر گونه همکاری و تلاشی فروگذار ننمودند پزشکان محترمی که در این راه با کادر آموزشی مدرسه همراه بودند و همکاری دیگر عزیزانی که در طول این سالها زحمت کشیده اند تشکر و سپاسگزاری فراوان داشته باشم زیرا هر کدام از این عزیزان جهت پیشبرد وضعیت درسی و آموزشی دانش آموز فوق الذکر نهایت همکاری را از خود نشان داده اند.

پیشنهادهای

- چند پیشنهاد برای معلمان و والدین جهت بهبود املا نویسی و کاهش مشکلات آن
- یاد دادن کلمات به تنهایی و گفتن املا به صورت کلمه به کلمه باعث یادگیری دانش آموز نمی شود بلکه دانش آموز باید کاربرد این کلمات را در جمله بداند.
 - تکرار نوشتاری کلمات غلط نوشته تنها راه حل مشکل نادرست نویسی نیست.
 - از دانش آموز بخواهیم کلماتی که غلط نوشته اند را در چند جمله به کار ببرند این کلمات و صحیح نویسی آنها برایش روشن شود.
 - از طریق شنیدن و حافظه می توان املا دانش آموزان را تقویت کرد.
 - از طریق دیدن و حافظه نیز می توان املا کودکان را تقویت کرد برای مثال کودک یک تصویر ناکامل را کامل کند.
 - جور کردن کلمات یا کلمات هم خانواده یا گروه بندی کردن و طبقه بندی کردن آنها در یک طبقه موجب پیشرفت و درست نویسی دانش آموز خواهد شد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

- راه دیگر برای تقویت املا از طریق حذف حروف می باشد کلماتی را که دانش آموز در نوشتن آنها مشکل دارد

به صورت نقطه چین می توان نوشت.

- نوشتن داستان های کوتاه، انشا و گزارش بیشتر از املا گفتن به فرا گرفتن املا کمک می کند.

منابع و مأخذ

- ۱- امیری، فرخنده. (۱۳۷۹). روند املا در کلاس های دوم و سوم دبستان. پروژه پایانی دوره کارشناسی.
- ۲- تبریزی، مصطفی. (۱۳۹۱). درمان اختلالات املا نویسی. تهران: انتشارات فراروان.
- ۳- جرال والاس، جیمز. مک لافلین. ناتوانی های یادگیری. (م. تقی منشی طوسی، مترجم).
- ۴- شکوهی یکتا، محسن و پرند، اکرم. (۱۳۸۵). ناتوانی های یادگیری. تهران: انتشارات طیب.